

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Комесаријат за
избеглице

СТАЊЕ НЕФОРМАЛНИХ КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТРА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

ДЕЦЕМБАР 2009

УВОД

Током децембра 2009. године, Комесаријат за избеглице је, у сарадњи са УНДП-ом, реализовао пројекат "Подршка спровођењу Националне Стратегије за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица кроз анализу потреба интерно расељених лица смештених у колективним центрима у Републици Србији" у оквиру кога је спроведено истраживање неформалних колективних центара на територији Републике Србије. Резултат овог истраживања је преглед стања ових објеката у које су се избегла и интерно расељена лица самоиницијативно уселила. Циљ целе акције је да се сагледају могућности за побољшање услова становања ових лица и изналажење трајних решења, како би се објекти затворили, односно престали да користе за смештај избеглих и расељених лица.

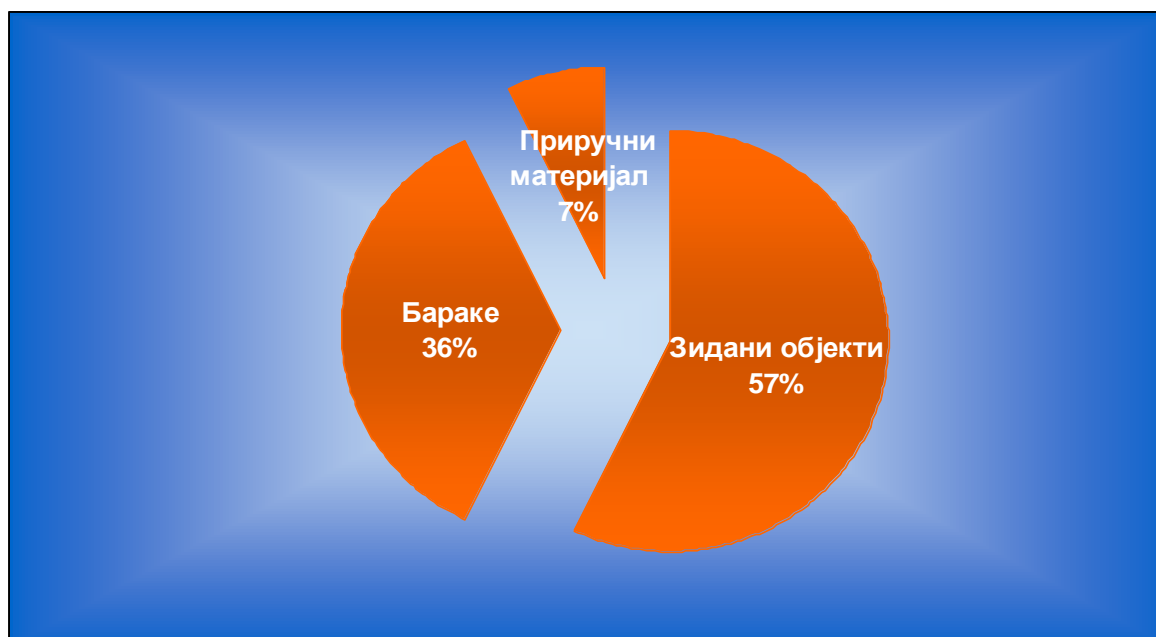
Истраживање је обухватило неформалне колективне центре који су идентификовани од стране УНХЦР-а, повереника Комесаријата и Групе 484 која је у исто време радила истраживање о лицима смештеним у неформалним центрима. Иницијални списак је садржао 50 неформалних колективних центара. Провером на терену неки од њих су скинути са списка и накнадно је додато још три.

Коначни резултати се односе на 42 неформална центра. С обзиром да се лица смештају у неформалне центре самоиницијативно, без сагласности надлежних служби било на локалном, било на централном нивоу, остаје могућност да се овај списак и накнадно прошири.

РЕЗУЛТАТИ

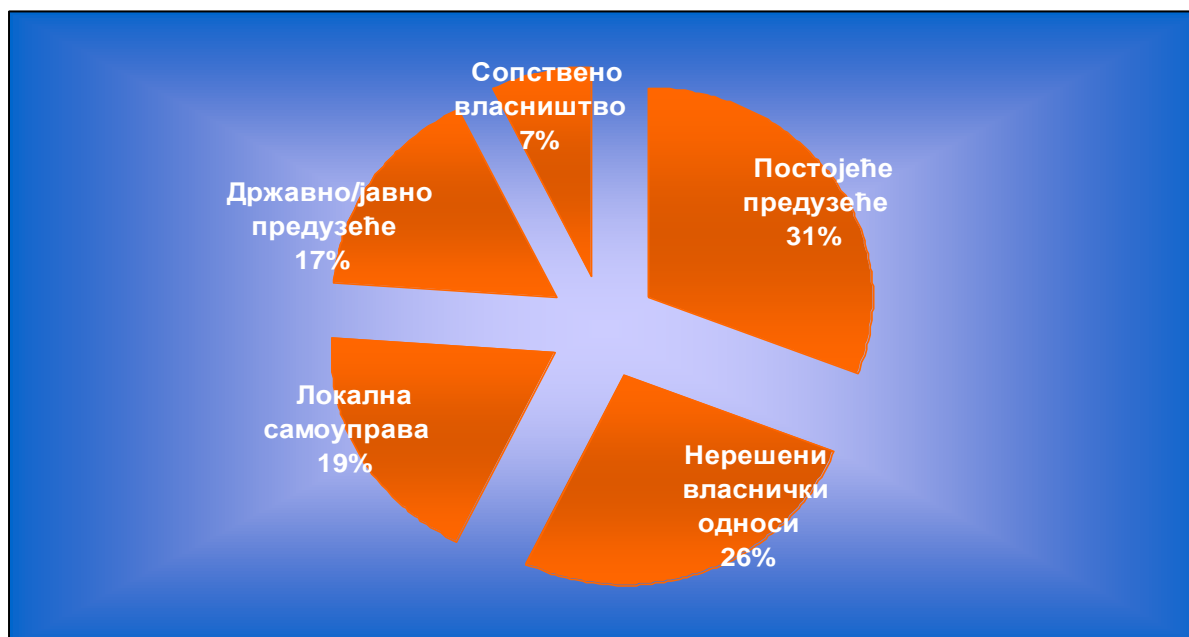
Тип објекта

Највећи број објеката који се користе као неформални колективни центри је направљен од чврстог материјала, укупно 24, затим је 15 објеката типа монтажне бараке, а 3 објекта је направљено од приручних материјала (цигла, дрвена грађа, отпадни материјал).

Власништво

Највећи број објеката се налази у власништву постојећих предузећа, 13, затим у власништву предузећа која су под стечајем или су у неком спору око власништва, 11, у власништву локалне самоуправе је 8 објектата, 7 је државна својина, а 3 објекта су самоиницијативно изграђени неусловни објекти, чији су "власници" лица која су их изградила. Реч је о објектима у Обреновцу, Сјеници и Пожаревцу, који у ствари представљају самоиницијативно подигнуте зграде и насељени су углавном Ромима.

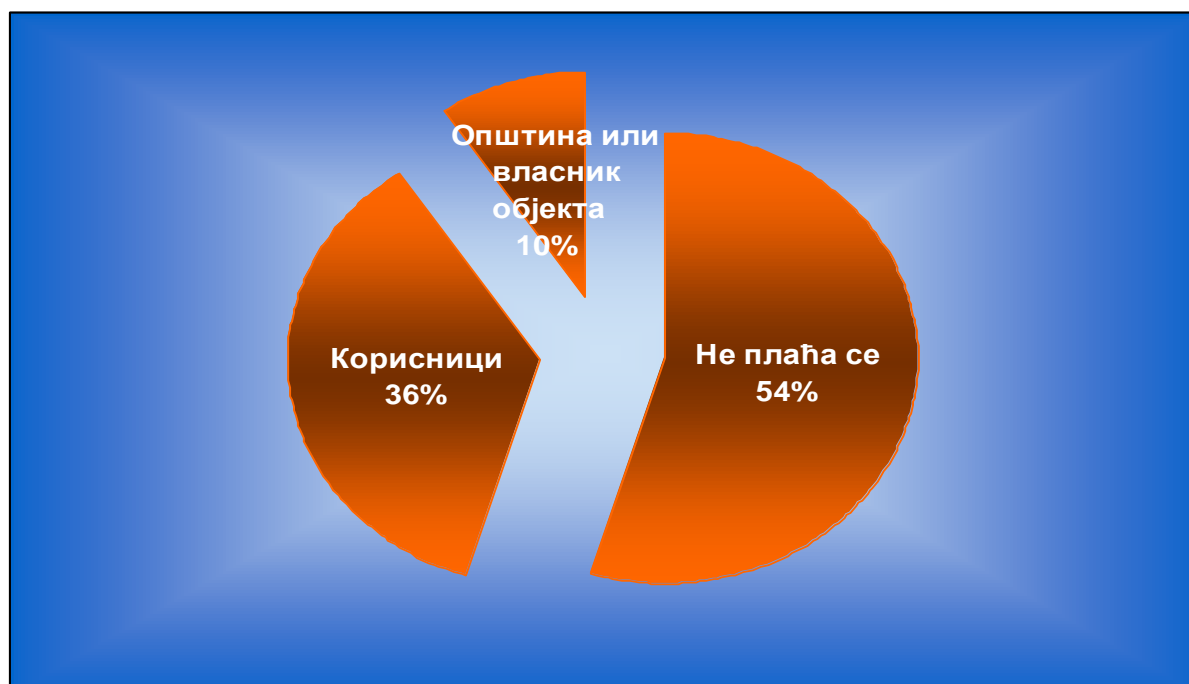

Одржавање

Осим три објекта која су власници сами направили, једино се објекат у Каленићу одржава.

Плаћање струје

Трошкови потрошње електричне енергије се у већини објеката не покривају (23), у 15 објеката корисници сами плаћају утрошену електричну енергију, док у 4 објекта електричну енергију плаћа локална самоуправа или власник објекта.

Водоснабдевање

Неформални центри углавном немају проблема са водоснабдевањем. На градски водовод је прикључено 37 објеката, док само два објекта имају сопствени локални извор. Нажалост постоји 3 центра која немају одговарајуће водоснабдевање.

Водоснабдевање:	
градски водовод	37
сопствени-локални извор	2
није решено на задовољавајући начин	3

Одвођење отпадних вода

Када је у питању одвођење отпадних вода ситуација је знатно гора. На канализациону мрежу је прикључено свега 10 објеката. Од осталих објеката 26 има сопствену септичку јаму, а чак 6 објеката уопште нема решено одвођење отпадних вода.

Одвођење отпадних вода:	
градска канализација	10
индивидуална септичка јама	26
није (како треба) решено	6

Одношење чврстог отпада

Од укупног броја објеката 22 диспозицију отпада врши организовано преко комуналних служби на градске депоније, 16 објеката има сопствену депонију, а 4 објекта нема ни минимално задовољавајуће решено одлагање чврстог отпада.

Одношење смећа -отпада:	
на градску депонију	22
на сопствену депонију	16
није (како треба) решено	4

Стање објекта: конструкција – инсталације:

У оквиру обиласка објеката, посебно се радила процена функционалности основних конструкцијских елемената и инсталација. Изузев објекта у Каланићу, и објекта у Ариљу, практично сви остали објекти захтевају неку врсту интервенције.

Из добијених података се може закључити да су највећи проблеми са канализационом инсталацијом и санитарним чворовима, а затим са кровним покривачем. Када су у питању темељи, водоводне и електро инсталације, у макар половини објеката нису потребне веће интервенције на овим елементима.

Стање	Кровни покривач	Зидови и носећи стубови	Темељ	Водоводне инсталације	Канализационе инсталације	Електро инсталације
ван функције (или не постоји)	13	13	12	12	25	10
у функцији, али тражи веће интервенције	16	12	9	9	7	11
у функцији, али тражи мање интервенције	10	13	17	17	8	18
у функцији, нису потребне интервенције	2	3	3	2	1	2
у одличном стању	1	1	1	2	1	1

Предлог за реконструкцију

Сагледавајући објекте из свих испитиваних аспеката (власништво, стање конструкцијских елемената, стање инсталације, исплативост трошкова, окружење у коме се налази објекат, као и број лица смештених у њима), дата је и препорука о евентуалној реконструкцији објекта. Према процени једино објекат на Чукарици, који је у јавном власништву (бивша школа) предложен је за реконструкцију. Пет објеката не захтева реконструкцију, док за све остале објекте реконструкција није препоручена.

Предлог за реконструкцију	
препоручује се	1
не препоручује се	36
није потребна	5

Посебно је истакнута неопходност да се обезбеди водоснабдевање за неформални колективни центар Витановац у Краљеву.

ЗАКЉУЧАК

Сагледавајући техничке карактеристике објеката, власничке односе и број лица смештених у објектима, као и чињеницу да се само за један објекат препоручује реконструкција, може се закључити да се решавање проблема лица смештених у неформалним колективним центрима може наћи само кроз њихово укључивање у постојеће програме интеграције и побољшања услова становања.

С обзиром на изузетно лоше стање у којима се налазе неки објекти неопходно је у приоритете за реализацију наведених пројеката уврстити и неке од ових центара. Такође је потребно, где год је то могуће, укључити власнике објеката и локалну самоуправу у решавање проблема неформалних центара и њихово дефинитивно затварање.

ПРИЛОЗИ:

Прилог 1 - Списак идентификованих неформалних центара

Прилог 2 - Наративни извештај са обиласка неформалних центара

Прилог 3 – Образац упитника о колективном центру